

Uppgift 14 Läs om

1.18 Hektors och Andromaches avsked

beskrivet i Iliadens sjätte sång (v. 369-502) och här översatt på originalets versmått av Daniel Brömster:

Sedan han talat så, gick den vackert hjälmprydda Hektor
370 bort därifrån till det välbyggda, vackert inredda hemmet,
men han kunde ej finna den ljusa Andromache hemma.
Hon hade nämligen gått med sin son och en välsmickad tärna
bort till Ilions mur, där hon stod under gråtande klagan.
Eftersom han inte fann sin härliga maka i salen,
375 gick han till tärnornas rum och sade på tröskeln till dessa:
'Nå, tjänarinnor, berätta nu sanningen - var kan hon vara,
vart har väl ljushyllt Andromache gått från det sköna palatset?
Har hon måhända gått till sina svägerskor eller
kanske har hon gått till Athenas tempel, där alla
380 Trojas lockiga kvinnor försöker att blidka gudinnan?'
Honom svarade då den raska åldfrun med orden:
'Hektor, du har ju så ivrigt bett mig att säga vad sant är,
alltså - hon har inte gått till svägerskor eller till systrar, ej
heller till Athenas tempel, där alla vackert
385 flätade kvinnor söker att blidka den hemska gudinnan.
Nej, hon gick upp till Ilions stora torn, då hon erfor
att vårt folk var i trångmål på grund av achajernas mångfald.
Hon har nog hunnit fram till porten, ty liksom en galning
sprang hon sin väg med en tärna, som bar barnet i famnen.'
390 Så sade alltså åldfrun och Hektor sprang bort ur palatset
samma väg som han kommit tillbaka på vällagda gator.
Just som han nådde fram till den höga Skáiska porten,
där han tänkte ta vägen ut på den väldiga slätten,
kom den välprydda makan Andromache honom till mötes,
395 dottern till Eetion, en lysande konung på sin tid,
kung Eetion, som bott i det skogrika landet vid Plakos,
Thebe vid bergets fot var hans stad och folket kiliker.
Dennes dotter var gift med den starkt bepansrade Hektor.

Sålunda möttes de där och med henne var tjänarinnan,

400 bärande barnet i famnen, så lekande glatt i sin oskuld,
 älskade Hektorssonen, så ljus som en strålande stjärna.
 Honom kallade Hektor Skamandrios men alla andra
 Astyanax, ty hans fader var den som beskyddade Troja.
 Nu log alltså Hektor under tystnad åt sonen.

405 Så kom Andromache nära intill sin man under tårar
 i det hon grep hans hand och sade och yttrade detta:
 'Du är en galning — ditt mod kommer snart att leda till döden
 och inte har du förbarmande över din son eller mig som
 snart skall vara din änka. Achajerna tränger ju redan

410 framåt i avsikt att döda dig. Bäst skulle vara för mig att
 gömmas i jorden för evigt, om jag nu skulle dig mista.
 Ingen tröst har jag kvar, när du väl har mötts av ditt öde,
 endast sorgen finns kvar efter dig och mina föräldrar
 ty min far blev dödad av grekernas hjälte, Achilles,

415 som förstört hans vackra kilikiska huvudstad Thebe
 med dess skyhöga portar. Han högg också ned Eetion,
 men av respekt för den döde tog greken inte hans harnesk
 utan lät bränna hans kropp jämte vapen och utsmyckad
 rustning. Sedan uppförde han en kulle däröver som gravvård;

420 döttrar till Zeus med egiden planterade almar omkring den.
 Mina sju bröder i hemmet gick alla till Hades på samma
 dag, ty Achilles, den snabbfotat gudalike, högg ned dem
 alla på en gång, där de fredligt vaktade fotsläpande
 korna och även alla de vita glänsande fåren.

425 Drottning var mor i landet där borta vid skogklädda Plakos —
 henne förde han hit tillsammans med resten av bytet,
 fast han gav henne fri mot en omätlig summa av pengar.
 Men i sin faders palats blev hon träffad av Artemis pilar.
 Hektor, du är nu för mig både vördad moder och fader,

430 ja, även broder och mest av allt min blomstrande make.
 Ha nu förbarmande med din hustru och stanna i tornet,
 ta ej från barnet dess far och gör inte mig till din änka!'

440 Henne svarade då den vackert hjälmprydde Hektor:
 'Allt du har sagt mig, hustru, ligger mig varmt om mitt hjärta,
 men inför troerna och deras mantelsläpande kvinnor
 skulle jag skämmas förskräckligt, om jag höll mig borta från

kampen.

Samvetet bjuder mig också att alltid stå jämte de tappra

445 främst i trojanernas led och försvara min fars goda rykte -

också i någon mån för att själv få ett gott eftermäle.
 Visst är jag medveten om i mitt inre, att dagen ska komma,
 då vårt Troja ska jämnas med marken och Priamos, kungen,
 fastän så skicklig med lansens tillsammans med folket ska falla.

450 Inte ligger väl Trojas vända mig varmast om hjärtat,
 inte min vördade moders eller kung Priamos' öde,
 inte tänker jag på mina många och modiga bröder,
 som nog blir fällda till marken av fientligt sinnade krigsmän.
 Nej, jag bekymrar mig mest för att någon av fiendehären

455 en gång ska föra dig gråtande bort och ta från dig din frihet.
 Kanske i Argos du tvingas att sköta en husmoders vävstol
 eller gå fram och tillbaka och hämta vatten från brunnen
 - Messeis eller Hypereias - motsträvig men därtill tvingad.
 Den som då ser dig gå där gråtande säger helt säkert:

460 Hon var hustru till Hektor, främst i trojanernas skara,
 hästarnas yppersta tämjare, i deras kamp omkring Troja.'
 Sådant ska sägas och då rives smärtorna upp i ditt sinne
 liksom saknaden av en man som kan avvärja trälldom.
 Må jag få dö före dig och bli gömd under gravvårdens kulle,

465 innan man får höra skriet, när du släpas bort såsom fånge.'
 Sedan han sagt dessa ord sträckte Hektor ut handen mot
 sonen.

Denne vek undan och sökte skydd i famnen hos amman,
 skrikande utav förfäran och vettskrämd vid synen av faderns
 blänkande rustning och den väldiga plymen av tagel,

470 hotfullt vajande överst på faderns hjälmprydda huvud.
 Båda föräldrarna lockades nu till att le emot sonen.
 Genast tog Hektor den glänsande hjälmen bort från sitt huvud,
 ställde den ner på marken och lyfte upp sonen i famnen,
 gav honom kyssar och lät honom sedan få gunga på armen,

475 medan han sände en bön till Zeus och övriga gudar:
 'Zeus och ni andra bland gudar gör nu så denne min gosse
 må bland trojaner bli känd för sitt mod och sin väldiga styrka
 liksom sin far och i Ilion härska som stormäktig konung,
 så må man säga om honom att han är bättre än fadern,

480 när han för hem ifrån kriget en rustning nedstänkt av blodet
 från en nedkämpad ovän till glädje för vördade modern.'
 Sedan lade han sonen i den älskade hustruns
 händer och hon tryckte barnet mot den doftande barmen,
 leende bakom tårar och Hektor sträckte nu ömsint

485 ut sina händer, smekande henne och yttrade sedan:

'Kärestan min, du får inte vara alltför bekymrad
- jag blir ej störtad till Hades förr än mitt öde bestämt det;
ty jag vill påstå, att ingen mänska kan undgå sitt öde,
vare sig feg eller tapper, när han väl har kommit till jorden.
490 Gå nu till hemmet och ägna dig åt dina vanliga sysslor!
Sköt du din vävstol och sländan. Befall tjänarinnorna gå till
sina vardagsplikter, men kriget är till för det manfolk,
som blivit fött här i Troja, och främst är det min egen uppgift.'

Sedan han sagt dessa ord satte Hektor den plym prydda hjälmen
495 på sig. Den älskade hustrun styrde stegen mot hemmet.
Ofta såg hon sig om och ständigt fällde hon tårar.
Ganska snart kom hon fram till det vackert inredda hem, som
Hektor, den mannaförgörande, ägde och alla som fanns där
av tjänarinnor blev rörda till tårar av hennes förtvivlan.
500 Även om Hektor ej ännu var död, begräts han av alla;
ingen trodde att han skulle få komma hem ifrån kriget
och komma undan sitt öde att dö för achajernas händer.

Föregående avsnitt STEG 1 e

Nästa avsnitt. STEG 2 a